Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀντικλείδι (νὰ φονευθῇ εὐκολώτερον) Ἀθῆν. *Ἔπαθε τὸ ἀντικλείδιν του* (ἐπὶ ἀνθρώπου κρατοῦντος τὴν κεφαλὴν λοξῶς) Κύπρ. *Ἐκόπην τὸ ἀντρικλείν του* αὐτόθ.

ἀντικλήνα ἡ, ἀμάρτ. *ἀτζικλήνα* Ἄνδρ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικλήνι* κατὰ τύπ. μεγεθ.
Πληθ., τὰ περὶ τὸ γόνυ τοῦ ἀνθρώπου μέρη.

ἀντικληνάρα ἡ, ἀμάρτ. *κλιτσηνάρα* Πελοπν. (Βούρβουρ. Μεγαλόπ. Σιδηρόκαστρον Τριφυλ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικληνάρι* κατὰ τύπ. μεγεθ.
1) Τὸ λιπόσαρκον σκέλος Πελοπν. (Βούρβουρ.) **2)** Ἡ παρὰ τὰ σφυρὰ καὶ ὄπισθεν αὐτῶν χώρα τοῦ ποδὸς Πελοπν. (Σιδηρόκαστρον Τριφυλ.): *Τὸν ἐχτύπησε 'ς τὸ πόδι καὶ τὸν πέτυχε 'ς τὴν κλιτσηνάρα. Ἔκαμε πληγὲς τὸ γίδι 'ς τοὶς κλιτσηνάρες.* **3)** Ἡ κλείδωσις τοῦ γόνατος Πελοπν. (Μεγαλόπ.) **4)** Μεταφ. ὁ ὑψηλὸς καὶ ἰσχνὸς ἄνθρωπος Μακεδ.

ἀντικληνάρι τό, ἀμάρτ. *τσικληνάρι* Κεφαλλ. *κλιτσηνάρι* Ἀθῆν. Θρᾴκ. Πελοπν. (Ὀλυμπ. Σουδεν.) *κλιτσ'νὰρ'* Μακεδ. (Καταφύγ. κ. ἀ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικλήνι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-άρι*. Διὰ τὴν ἀντιμετάθεσιν τῶν συμπλεγμάτων *τσ* καὶ *κλ* πβ. *δειλινὸ-λειδινὸ* κτλ.
1) Κνήμη Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Ἰκεῖ ἔτρουγαν τὰ κλιτσ'νάρια τοῦ μ'λαριοῦ τὰ ὄρνεα* Αἰτωλ. **β)** Κνήμη ἰσχνή, λιπόσαρκος διὰ νόσον, καχεξίαν κτλ. Κεφαλλ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.: *Αὐτὰ δὲν εἶναι ποδάρια, εἶναι τσικληνάρια* Κεφαλλ. *Τί τσικληνάρια εἶν' αὐτὰ πόκαμες;* αὐτόθ. *Δὲ θὰ δυναμώσουνε τὰ τσικληνάρια σου;* αὐτόθ. *Κλιτσ'νάρια εἶνι τὰ πουδάρια ἰκ'νοῦ ἰκεῖ* Αἰτωλ. **2)** Καθόλου, τὸ ὅλον σκέλος, ὁ πούς, ἰδίᾳ ὁ ἰσχνὸς καὶ μακρὸς Θρᾴκ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Μάζουξι τὰ τσικληνάρια σ'* Αἰτωλ. **3)** Τὸ μεταξὺ τοῦ τένοντος καὶ τῶν σφυρῶν τοῦ ὀπισθίου ποδός, ὁπόθεν ἀναρτῶνται τὰ σφάγια Μακεδ. (Καταφύγ.) Πελοπν. (Σουδεν.): *Κάθι πρόβατου ἀπ' τοὺ κλιτσ'νάρι τ' κρέμιτι* Καταφύγ.

ἀντίκληνας ὁ, ἀμάρτ. *ἀδίκληνας* Νάξ. (Βόθρ. Φιλότ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικλήνα* ἢ *ἀντικλήνι*.
1) Ἡ κνήμη τοῦ ποδὸς ἔνθ' ἀν.: *Γιὰ ξάνοιε εἶδα ἀδικλήνοι τσ' ἔχει εὐτός!* Βόθρ. *Θὰ σοῦ δώκω κάμμιὰ νὰ σοῦ πάσω τὸν ἀδίκληνα* Φιλότ. **2)** Τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς κνήμης, τὸ γαστροκνήμιον ἔνθ' ἀν.
Πβ. *ἄντζα, ἀντζί, ἀντίκλα, ἀντικλήνι*.

***ἀντικλήνης** ἐπίθ. *κλιτσήν'ς* Στερελλ. (Αἰτωλ.) Θηλ. *κλιτσήνου* Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικλήνι*.
Ὁ ἔχων μακρὰ καὶ ἰσχνὰ σκέλη, λέγεται σκωπτικῶς: *Σοῦ' νι ἕνας κλιτσήν'ς αὐτός! Κλιτσήνου, τί μοῦ 'καμις!*

ἀντικλήνι τό, ἀμάρτ. *ἀδικλήνι* Κρήτ. *'δικλήνι* Κρήτ.
Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ἀντικνήμιον* διὰ τοῦ πληθ. *ἀντικνή(μ)νια* καὶ κατ' ἀνομ. *ἀντικλήνια*, περὶ οὗ ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 36 (1924) 185 κέξ.
1) Πληθ., αἱ κνῆμαι καθόλου: *Μωρέ, ἀδικλήνια ποῦ ἔχει! Μ' ἐπόνεσαν τ' ἀδικλήνια μ' νὰ στέκωμαι.* Πβ. ἀρχ. παροιμ. Παροιμιογρ. (ἔκδ. Leutsch) 2, 203 «πεινῶντος ἀνδρὸς ἰσχνὰ τ' ἀντικνήμια». **β)** Αἱ ἰσχναὶ κνῆμαι. **2)** Ὁ πούς περὶ τὰ σφυρά. **3)** Τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος μέρος, ἡ ἰγνύα. Πβ. Ἡσύχ. «ἰγνύα... τὸ τοῦ γόνατος ὄπισθεν μέρος» καὶ «ἰγνύα'... τὸ ἀντικνήμιον» ἐν λ. *ἰγνύι*.
Πβ. *ἄντζα, ἀντζί, ἀντίκλα, ἀντίκληνας*.

ἀντίκληνο τό, ἀμάρτ. *ἀδίκληνο* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀντικλήνι*.
Τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ γόνατος, ἡ ἰγνύα.

ἀντικοιτάζω Ἤπ.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ ρ. *κοιτάζω*.
Κοιτάζω, προσβλέπω τινὰ αὐστηρῶς, ἐχθρικῶς: *Ἀντικοίταξε ὁ δεῖνα τὸν δεῖνα.*

ἀντικοκκινᾶτος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀδικοκκινᾶτος* Κρήτ.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. *κοκκινᾶτος*.
Ἀντικόκκινος, ὃ ἰδ.

ἀντικόκκινος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀδικόκκινος* Κρήτ.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ ἐπιθ. *κόκκινος*.
Ἐντελῶς κόκκινος: Ἄσμ.

Ἤλιε μ' ἀντικόκκινε κι ἀδικοκκινᾶτε,
π' ἀδιφερίζεις δὲ θωρῶ τὴν ἡλιογεννημένη.

Συνών. *ἀντικοκκινᾶτος, κατακόκκινος*.

ἀντίκομμα τό, ἀμάρτ. *ἀντίκομ-μαν* Κύπρ.—ΧΠαλαίσ. Συλλογ. Κυπρ. ποιημ. 75 *ἀντίσκομμα* Ζάκ. Παξ.
Ἐκ τοῦ ρ. *ἀντικόφτω*.
1) Ἐμπόδιον, πρόσκομμα ἔνθ' ἀν.: *Μὄκαμε ἀντίσκομμα αὐτός, ἀλλιῶς θὰ τὸ κατώρθωνα* Παξ. *Ὅ,τι δουλειὰ πάει νὰ κάμῃ, ὅλο βρίσκει ἀντισκόμματα* αὐτόθ. *Μὴν τοῦ φέρνῃς ἀντίκομ-μαν* Κύπρ. **2)** Συναπάντημα Κύπρ. —ΧΠαλαίσ. ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Ὁ παντοδύναμος Θεὸς τὸ πλάσμαν νὰ φυλάγῃ
'ποὺ τὸ κακὸν ἀντίκομ-μαν εἰς ὅποιον τόπον πάγει

ΧΠαλαίσ. ἔνθ' ἀν.

ἀντικομμὸς ὁ, ἀμάρτ. *ἀδικομμὸς* Κρήτ.
Ἐκ τοῦ ρ. *ἀντικόφτω*.
Καθορισμὸς τιμῆς, ἐκτίμησις: Ἄσμ.

Κ' εὐτὸς ἐσυλλογάστηκε χαιρετισμὸ νὰ βέψῃ,
δαχτυλιδάκι ὁλόχρυσο π' ἀδικομμὸ δὲν ἔχει.

ἀντίκομμος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀδίκουμμους* Σάμ. *ἀρίκουμμους* Λέσβ.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ οὐσ. *κόμμα*.
Ὁ ἔχων τὰ αὐτὰ *κόμματα*, ἤτοι χαρακτηριστικά, ὁμοιότατος: Φρ. *Ἴδιους κι ἀδίκουμμους* Σάμ.

ἀντικόρακο τό, Ἤπ. Λευκ.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ οὐσ. *κοράκι*.
Τὸ ἔξω μέρος τοῦ *κοραχιοῦ*, τοῦ κυρτοῦ μέρους τῆς πρῴρας κατ' ἐπέκτασιν τῆς τρόπιδος.

ἀντικόρδι τό, Χίος *ἀδικόρδι* Κύθν. *'δικόρδι* Κύθν.
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ οὐσ. *κόρδα*.
Ραβδίον χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν ξάνσιν τοῦ βάμβακος. Συνών. *ἀντιβέργι*. Πβ. *ἀντιδόξαρο*.

ἀντικορμίζω ἀμάρτ. *ἀδικορμίζω* Κρήτ. *ἀδικορμῶ* Κρήτ. (Βιάνν.) *'δικορμῶ* Κρήτ. (Σητ.)
Ἐκ τῆς προθ. *ἀντὶ* καὶ τοῦ ρ. **κορμίζω* < *κορμί*.
1) Προκαλῶ ἀντίστασιν δι' ὅλου τοῦ σώματός μου καὶ οὕτω σύρω τι πρὸς ἐμαυτὸν ἢ ἀπωθῶ τι Κρήτ. (Βιάνν. κ. ἀ.) Μέσ. λαμβάνω στάσιν ἀμύνης, ἀνθίσταμαι: *Ἀδικορμίσου, μωρέ!* Κρήτ. **β)** Κλίνω τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω Κρήτ. **2)** Λυγίζομαι, κάμπτομαι Κρήτ. (Σητ.): *Ἐδικόρμισ' ἡ σκαλίδα κ' ἤσπασε.*

ἀντικόρμισμα τό, ἀμάρτ. *'δικόρμισμα* Κρήτ. (Σητ.)
Ἐκ τοῦ ρ. *ἀντικορμίζω*.
Λύγισμα, κάμψις: *Μὲ τὸ 'δικόρμισμα ποῦ 'καμε ἤσπασε.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ